

Michal Havran
RTVS

Michal,

dostali ste privilégium viesť vlastnú reláciu „Večera s Havranom“ v RTVS a pozvali ste ma k spolupráci na jej prvej časti venovanej konšpiráciám, ktorá bola odvysielaná 29. apríla 2014. Definitívnu verziu ste však nakrútili v inom obsadení a mňa ste vynechali.

Keďže sa vedelo, že ste do role „obhajcu konšpirácií“ pozývali Tibora Rostasa, Norberta Lichtnera a mňa, dostal som na Slobodnom vysielacom otázkou, prečo sme všetci takí zbabelí a bojíme sa otvorene hájiť svoj názor aj v televízii. Nezostávalo mi než povedať, že ja som tú odvahu mal, ale bol som vylúčený v priebehu nakrúcania. Ľudia okamžite pochopili, že išlo o (auto)cenzúru. Ja som ich ale brzdil: Michal možno konal v dobrej viere, mohol mať viacero rôznych dôvodov, prečo sa rozhodol pre iné obsadenie. Aké boli Michalove skutočné dôvody, to sa dozviem až z jeho ďalšieho konania a vzájomnej komunikácie.

Teraz to už viem. Rozhodli ste sa klamať mne, klamať o mne a nekomunikovať so mnou. Tým ste mi potvrdili, že Vás vedú skôr zlé než dobré motívy.

Na facebooku ste pred tromi dňami povedali, že ja som bol od začiatku oboznámený s tým, že skúšobná verzia relácie sa nebude vysielat'. Pravdaže, skúšobná verzia sa nevysielala – ale definitívna verzia sa vysielala. Keby ste mi boli povedali, že to celé robím zbytočne, lebo aj tak sa to nebude vysielat' – tak načo by som strácal čas prácou na takej relácii? Naopak, ešte v deň nakrúcania definitívnej verzie ste ma ubezpečovali, že bude nakrútená v pôvodnom obsadení vrátane mňa. Zavolať som Vám, že o ktorej hodine to teda mám prísť do štúdia? Odpovedali ste, že ste si práve zlomili ruku a preto sa naše spoločné nakrúcanie odkladá na iný deň a čoskoro mi dáte vedieť nový termín. Vaša poranená ruka v skutočnosti nebola prekážkou nakrúcania, pretože v plánovaný deň ste aj tak nakrúcali, ale s iným obsadením hostí.

Bola to celkom zbytočná a krátkonohá lož, pretože hneď najbližší utorok som si reláciu pozrel v televízii a pochopil som, že ste ma vynechali. V stredu ráno som Vám zavolať, aby som Vám dal najavo, že sa nehnevám, ak ste nakoniec zvolili iných hostí. Napriek tomu, že ste ma vodili za nos a zbytočne márnili môj čas. Počítal som totiž stále s možnosťou, že Vy osobne ste mali dobrý úmysel, ale nadriadení Vám dali najavo, že pre Vašu kariéru nie je dobré pozývať Páleša a nechceli ste prísť o reláciu. To by som Vám bol odpustil. Od začiatku som sa čudoval, čo ste to za nováčika, keď neviete, že ja som v RTVS na listine cenzurovaných osôb už dve desaťročia.

Nerobím si o tom žiadne domnienky; referujú mi to priamo ľudia, ktorí sedia v programovej rade, čo sa tam o mne hovorí a nie raz som sedel na obede priamo s programovým vedúcim a debatovali sme o tom, prečo už natočené rozhlasové relácie so mnou musia zapadnúť prachom v archíve a nikdy nebudú odvysielané. Som cenzurovaný ako osoba – a nie pre nejaké témy. Nesmiem dostať žiadnu pozornosť verejnosti, nesmiem byť prezentovaný ako osobnosť, pretože som človek, ktorý hovorí pravdu a neprisluguje zlu. Ja nemôžem v televízii rozprávať ani o matematike, umelej inteligencii a fungovaní počítačov, ktoré sú politicky neutrálne. Listy divákov, ktorí si želajú vidieť ma v nejakej relácii, už dvadsať rokov končia v koši. Je to také časté, že paralelne s Vašou reláciou som bol súčasne scenzurovaný v TA3. Mal som byť v diskusnej relácii, redaktor dostal na papieri obsah rozhovoru a chcel ho odvysielat'. Potom náhle otočil a nevedel uviesť rozumné dôvody prečo.

Keďže skutočné dôvody môjho vylúčenia z médií sú zahanbujúce, uvádzajú sa vždy falošné dôvody. Najčastejším je jednoduchá dezinformácia, že nie som seriózny bádateľ, ale len ezoterický šarlatán a zaoberám sa „anjelmi“. To je primitívna, ale účinná lož. Ľudia si totiž anjelov spájajú

s populárnou ezoterikou a nenapadne ich, že náboženské tradície skúmajú aj univerzitní vedci – religionisti, historici náboženstva či hlbinní psychológovia.

Vy však tvrdíte, že Vás neinštruoval nikto zhora a pre nové obsadenie hostí ste sa rozhodli celkom sám. Potom existuje len jeden logický dôvod, prečo ste to urobili (a keby existoval iný, dobrý dôvod, tak by ste o ňom nemlčali a prezradili by ste nám ho). Zámerom Vašej relácie bolo zdanlivo otvorene diskutovať o konšpiráciách, ale vyznieť mala tak, že konšpirační teoretici nemajú pravdu. To ste chceli dosiahnuť v obsadení dvoch hostí, ktorí budú mať prevahu nad tretím, mentálne slabším a menej presvedčivým hosťom, ktorý obhajuje existenciu konšpirácií.

Vy ste, Michal, v priebehu nakrúcania zistili, že so mnou nedokázate naplniť cieľ relácie. Zistili ste, že moja inteligencia nie až taká nízka, ako sa o mne rozpráva. Naznačil som Vám, že poznám detaily o histórii a priebehu celého radu priemyselných či politických konšpirácií. Vytušili ste, že by som o tom mohol rozprávať hodiny a neuvádzal by som len domnienky, ale hlavne fakty. Na rozdiel od ostatných hostí som bol naozaj podkutý detailnými znalosťami a zodpovedal som za každé svoje slovo.

Napríklad príbeh konšpirácie okolo oloveného benzínu som preštudoval a popísal tu: http://www.sophia.sk/sites/default/files/Olovo_Patterson.pdf. Ten je dnes históriou, ktorú už uzavreli súdy. Ale pred pár desaťročiami sa ešte vyhlasovala za šialenú konšpiračnú teóriu. Tetraetylolovo v benzíne poškodzovalo mozgy detí, stálo nás milióny mŕtvych a miliardy výdavkov na zdravotníctvo ročne (správa OSN). Americké koncerty to vedeli už dávno a najímali podplatených expertov, aby mútili vodu. Naznačil som vám, že rovnaká konšpirácia sa v súčasnosti odohráva okolo mikrovlnného elektromogu. Viem to z prvej ruky, priamo od ľudí, ktorí sedia v komisii Svetovej zdravotníckej organizácie určenej rozhodovať o tejto veci – ako sa tam odohráva korupcia. Osobne poznám zakladateľa švajčiarskeho občianskeho hnutia, ktoré prebojovalo sprísnenie noriem vo Švajčiarsku a viem, prečo si Švajčiari tie normy sprísnil. Vy ste sa, Michal, zľakli, že tam poviem priveľa. Hoci sme sa mohli spolu porozprávať, ako ďaleko až hodláme zájsť, aby sme smeli povedať aspoň niečo.

Pochopili ste, že by som dokázal vysloviť pravdu tak jasne a rýchlo, keby som chcel, že dizajn Vašej relácie by sa zrútil. Potrebovali ste tam ľudí, ktorí nedokázali odpovedať na Vaše otázky, aby ste mohli zahrať divadlo, že sa úprimne pýtate. Nemohli ste sa to opýtať v mojej prítomnosti, pretože by nasledovali jasné odpovede.

Pýtali ste sa napríklad: prečo ľudia zo zhodenia dvojčiek podozrievajú Židov? Úprimne ste sa čudovali nad takou „iracionalitou“ a „antisemitizmom“. Keby som tam sedel, nasledovala by na každú takú Vašu otázku rýchla a zreteľná odpoveď. Ľudia podozrievajú Židov preto, lebo dvaja židovskí miliardári – Larry Silverstein a Frank Lowy – si pár mesiacov pred 11. septembrom tie budovy prenajali a poistili si ich pre prípad úplného zničenia teroristickým útokom na 7 miliárd dolárov. Teroristi hneď zaútočili a oni dostali peniaze. Ďalej preto, že Silverstein je blízky priateľ Benjamina Netanjahua, vodcu radikálneho krídla izraelskej politiky, ktorého dlhodobým cieľom je vťahovať Spojené štáty do vojny proti Arabom. Ďalej preto, že židovskí súkmeňovci boli varovaní z izraelskej ambasády, aby tam v ten deň nechodili... a tak ďalej, nasledovali by tucty podozrivých faktov. Povinnosťou polície by bolo začať na prvom mieste s vyšetrovaním tých, čo mali z veci očividný prospech. No riadne vyšetrovanie sa nikdy neodohrало – je naopak plné absurdít, protirečení a ničenia dôkazov.

Vaši hostia – Mesík a Hvižd'ala – ani len nezakopli o fakty. Hvižd'ala ani netušil, že tam padli tri budovy, ale lietadlá boli len dve – takže ten tretí (50-poschodový) mrakodrap nemohol padnúť nárazom lietadla. Namiesto toho ste len psychologizovali. Ľudia si vraj do neznámeho etnika, ktoré je im cudzie, premietajú svoje strachy a fantázie. Hvižd'ala pokorne priznal, že sami majú drobný a nevinný podiel na tomto ľudskom blúznení: chodia inak oblečení, v čiernych kaftanoch – a tak vznikajú detinské obavy, že tajne robia niečo zlé. Taká plytká je úroveň uvažovania Vašich hostí,

ktorých vychvaľujete ako erudovaných, kvalitných expertov. Hovoria len to, čo sa od nich očakáva a nikdy nevedia o ničom, o čom vedieť nemajú.

Hnutie „Pravda o 11. septembri“ oprávnenne požaduje riadne vyšetrenie udalosti, pri ktorej zahynuli tisícky ich rodinných príslušníkov. Vy im oponujete, čiže chcete, aby židovskí boháči mali výnimku zo zákona. Požiadavku spravodlivosti označujete za „antisemitizmus“, keď sa má zákonný postup uplatniť voči židom. Tým v skutočnosti rozsievate antisemitizmus a protižidovské nálady, lebo ľudia to musia pociťovať ako krivdu.

Z tohto dôvodu sú Vaše „Večere s Havranom“ hneď od prvej relácie zámerným podvodom na divákoch. Vyberáte si neznalých či konformných hostí, ktorí o skutočných problémoch nič nevedia alebo nie sú ochotní povedať. A hráte divadlo, ako keby ste tam úprimne hľadali pravdu. Mali ste byť protiváhou k Hríbovi a robíte to tak ako on. S inteligentnejšími protivníkmi sa nikdy neodvážite stretnúť vo verejnej diskusii, lebo by ste neboli schopní slova – ani keby ste tam boli desiaty na jedného.

Keď ma Vaša asistentka Tereza oslovila s touto reláciou, najprv som odmietol prísť. Vysvetlil som jej, že mám s médiami takmer samé zlé skúsenosti. Mažú človeku med okolo úst, všetko mu sľubujú a pritom od začiatku klamú so zlým úmyslom. Výsledkom je v lepšom prípade strata času, v horšom prípade profanácia témy alebo poškodenie dobrého mena hosťa, keď z jeho prejavu urobia šalát a zmiešajú to s kdečím. Osobne ste ma ubezpečoval, že tentokrát je to iné, že máte veľmi seriózny zámer, že poznáte moju prácu a vážite si ju, že finálna verzia nebude nijako strihaná. Uveril som Vám, aby som nezmaril možno dobrý projekt.

Aj potom, čo som vypadol z relácie, som ešte dúfal v dobré vzťahy. Vyjadrovali ste sa, že chcete so mnou spolupracovať na iných témach, lebo konšpirácie mi podľa Vás „nesedia“. Rád by som Vám bol prispel, čímkoľvek. No keby ste naozaj mali v úmysle so mnou v budúcnosti spolupracovať, tak by ste nepálili most ku mne tým, že mi klamete a potom už neodpovedáte. Mohli ste mi normálne povedať, že v tej relácii byť nesmiem. Nič by sa nestalo a Vy by ste sa neponižovali výhovorkami.

Aj to, že „moju prácu poznáte a vážite si ju“, bola len účelová lichôtko. Keby ste o nej mali najmenšie poňatie, tak by ste nemohli napísať, že sa zaoberám „anjelskými jazykmi“. Dokonca sa Vám snívalo, že som v relácii hovoril o „anjelských jazykoch“. Tento Váš sen vznikol nasledovne: Pri predstavovaní na začiatku relácie sme spomínali, že som pôvodne pracoval na Jazykovednom ústave. Tam sme sa nezaoberali anjelmi, ale jazykovedou a počítačovou lingvistikou. Teraz mám druhé zamestnanie a zaoberám sa históriou a psychológiou náboženstva, vrátane angelológie. Ale nezaobieram sa jazykovedou. V relácii sme hovorili iba o jazykovede. Zároveň ste vedeli, že mám niečo s anjelmi a pretože ste vyštudovaný teológ, primiešal sa Vám do toho Pavlov prvý list Korint'anom 13:1. Tak Vám z toho vznikli „anjelské jazyky“. Dobre viete, že keby som sa ako vedec zaoberal niečím neexistujúcim, musel by som byť šarlatán – a to sa vylučuje s tým, že si moju prácu vážite.

Predvčerom som Vám napísal už druhý mail s návrhom, aby sme sa stretli a nekomunikovali skreslene cez tretích ľudí, pretože nám to pokazí vzťahy. Mohli sme sa dorozumieť medzi štyrmi očami. Mohol som zavrieť oči nad slabosťami Vášho charakteru a nemusel som ich odhaľovať verejne. Namiesto odpovede ste zase len napísali svojim priateľom na facebooku, že „nie som čistý“ a niečím sa Vám „vyhrážam“ – týmto otvoreným listom. Vybrali ste si cestu, Michal. Dúfal som, že je vo Vás niečo viac.

Emil Páľeš

29. novembra 2014

Pan Pales,

vyhrazaju sa mi nejaki ludia, mam reagovat na nejaky vas list, o ktorom netusim, nezda sa vam, ze ste uz cez, pol roka zivite nieco, co nie je pravda. Co vas k tomu vedie? O co vam ide? Tato sikana zo strany vasich, neviem ako ich nazvat, ma zacina obtazovat a budte si isty, ze podniknem vsetko preto, aby mi do sukromnej posty nechodili vyhrazky. Mali by ste sa miernit, mam vela prace, to co vy vydavate za kauzu je len vasa snaha strhnut pozornost. Viete, ze sme tocili pilot, vsetci ostatni to pochopili, ako je mozne, ze vy nie? Videli ste scenu? A vidite ju dnes? Vidite nejaky rozdiel? Toto je absurdna diskusia. Ak bude pokračovat, ak bude pokračovat takymto agresivnym a sektarskym tonom, obratim sa na pravne oddelenie RTVS. Pekny advent. Michal Havran.
Na vedomie: Dramaturgia RTVS.

30. novembra 2014

Dobrý deň Michal,

práve preto som Vás prosil o stretnutie, aby nás tretí ľudia nedostali do konfliktu - a už dostali.

Nič som v tej veci nerobil a v tom Slobodnom vysielacom kedysi, som len reagoval na otázku a predbežne som Vás obránil - vyslovene som povedal, že ste mohli mať viac rôznych dôvodov, prečo som nebol v definitívnej zostave hostí, že to možno nebola cenzúra, ale možno iný úmysel, a nechcem si o tom robiť predčasný úsudok.

Neviem kto Vám čo píše. Na slobodný vysielateľ sa nalepilo plno neinteligentných poslucháčov, čo výdatne škodí aj mne, aj keď ja sa tam snažím hovoriť vážne veci, a nie bludy.

Neoznačujte ich za "mojich" - a nehovorte, že s Vami hovorím nejakým ich tónom. Ja neviem ani kto a čo Vám napísal.

Objektívna podstata pre nich je, myslím, táto: plno ľudí vie, že som mal odvahu a aj kvalifikáciu povedať o viacerých konšpiráciách veľa vecného (= študoval som hlbšie fakty a súvislosti o "konšpiráciách" z nedávnej histórie alebo zo súčasnosti, o ktorých je spor). Keď ste tam namiesto mňa dali ľudí, ktorí o fakty na tú tému ani nezakopli, a ja som vypadol - tak mnohí diváci v tom musia vidieť cenzúru.

Ja som neinicioval vôbec nič. Vy o tom diskutujete s ľuďmi na Vašom facebooku. Staviate mňa do nepravdivého svetla a preto reagujem. Nehovoriac už o tých príspevkoch, čo sú pod tým. Stotožňujú ma tam s hnutiami a myšlienkami, s ktorými nemám nič spoločné.

Cítil som sa preto nútený napísať, ako to vyzerá z mojej strany. Tu to je: <http://www.sophia.sk/polemiky/otvoreny-list-michalovi-havranovi>

Vaše správanie ma priviedlo k tomu, že som si teraz už vyložil veci z horšej strany. Ak Vás viedli iné, dobré motívy, tak povedzte Vy, aké.

Ja pripojím všetko, čo poviete, k môjmu listu, aby to nebolo jednostranné. A ak to dávate na vedomie dramaturgii RTVS, tak by ste to tiež mohli dať na vedomie vcelku, a nie len Vaše selektívne spomienky. Očividne máte totiž takú selektívnu pamäť, že ste zabudli, na čom sme sa dohodli a ako jednáte so spolupracovníkmi.

Navrhoval som Vám, aby sme si to povedali medzi štyrmi očami. Vy ste zvolili túto cestu, na očiach verejnosti.

Emil Páleš